

La guerra de la presidència del Parlament balear

La presidenta de la Cambra illenca ha estat expulsada del seu grup parlamentari i en teoria hauria de dimitir del càrrec, però de moment no ho fa.

Reportatge de Miquel Payeras

La crisi de Podem a les Illes amenaça de convertir-se en un problema institucional seriós. Xelo Huertas, la presidenta del Parlament, ha estat expulsada del partit i, també, del grup parlamentari morat. El Reglament del Parlament diu que, si qui ocupa la presidència de la Cambra és apartat del seu grup parlamentari, ha de cessar en el càrrec. Per tant sembla clar que Huertas dimitirà en breu termini de la presidència. Però i si no dimiteix?

Estrany reglament

Alberto Jarabo, secretari general de Podem, assegura que “si el reglament ho diu, Huertas ha de dimitir perquè altra cosa no s’entendria: com podria dirigir els debats una persona que no hauria de ser presidenta?”. Pel que es veu té raó: seria una situació extremadament estranya que la presidenta del Parlament no cessés a pesar que el reglament diu que això ha de fer. Però d’altres veus consideren que les coses no són tan clares. Diferents experts en dret constitucional i, entre d’altres, l’ex-president de la Cambra, advocat i militant del PP, Joan Huguet, han mostrat públicament els seus dubtes sobre la referida previsió. Segons explica Huguet a aquest setmanari, “el fet que no digui [el reglament] qui i com ha de destituir la presidenta fa que sigui possible que Huertas aguantí” en el càrrec.

La raó profunda dels dubtes que s’han generat és que la presidenta fou elegida pel plenari de la Cambra. “No és lògic, doncs”, assevera Huguet, “que el reglament digui que l’expulsió d’un grup basti” per obligar-la a dimitir. Dit d’una altra manera: l’ens superior, el plenari, la tria, i un d’inferior, el grup, la pot destituir de fet. “És incongruent”, resumeix el misser i ex-president de la Cambra. Sembla que li dóna la raó el fet que els grups parlamentaris s’han adonat de la incongruència i reformaran el reglament –la muda serà vigent per a la pròxima legislatura– per incorporar-hi –cosa que ara no hi és– la moció de censura a la presidència de la Cambra. Aleshores sí que tindrà lògica: el plenari elegirà i el plenari podrà destituir el president.

Val a dir que, com en la majoria dels parlaments autonòmics, la presidència de la Cambra balear no podia ser remoguda. Fins que el 2011 l’escàndol de corrupció en el qual es veié immersa Maria Antònia Munar, presidenta del Parlament entre 2007 i 2010, aconsellà als grups polítics d’improvisar un nou reglament, que s’aprovà aquell any, el qual incorporà la previsió esmentada de cessament de la presidència en cas de pèrdua de confiança del seu grup parlamentari, però sense especificar ni com ni quina instància l’hauria de destituir.

La redacció del reglament és tan confusa que, de fet, és general la idea que, en cas que Huertas recorregués en empara al Tribunal Constitucional, guanyaria. Pensa fer-ho i demanar la suspensió de l’aplicació de l’article del reglament en dubte fins que hi hagi sentència per així poder mantenir-se en la presidència o, per contra, acabarà dimitint? Fins a finals de la setmana es negava a dir res a propòsit d’això.

La pressió perquè dimiteix es va incrementant dia rere dia. Primer fou des del seu partit, però a l’encara presidenta no l’afecten les opinions dels que l’han expulsada. També la líder de Més, Bel Busquets, ha intervingut en la polèmica: instà Podem a “solucionar el problema” i es mostrava partidària de la dimissió de Huertas quan digué que “s’ha de mantenir la dignitat del Parlament i, si no la pot mantenir, hauria d’apartarse’n”. Des del PSIB diversos portaveus igualment han manifestat la seva opinió que Huertas no té cap més camí que la dimissió. Fins i tot la presidenta del Govern, Francina Armengol, deia dimecres dia 11 de gener que “no hi ha cap dubte sobre l’aplicació del reglament” i que per tant Huertas ha de deixar el càrrec.

Què passaria si no dimitís i continués presidint el Parlament, i dirigint els seus debats, contra l’opinió de la majoria de la Mesa de la Cambra i dels grups

–no està clar què faria l'oposició: PP, PI i Ciutadans–? Doncs no hi ha resposta. Podem, PSIB i Més confien que abandoni. Però Huguet advertia, en la conversa amb aquest setmanari, que “si ella juga bé les seves cartes i aguanta la pressió psicològica, pot mantenir-se” en el càrrec. Seria una situació institucional estranya i greu, que només pot evitar la protagonista.

Crisi de Podem

La crisi interna en Podem no acabarà amb el que Huertas finalment faci. De moment ja ha suposat que el grup parlamentari morat perdi dos dels deu escons que obtingué a les eleccions autonòmiques de 2015. Tant la presidenta de la Cambra com l'altra diputada expulsada del partit, Montserrat Seijas, han advertit que no pensen deixar els seus escons. Així que passaran a ser “no adscrites”. Seijas ho ha reafirmat en diverses ocasions i, a pesar que Huertas fa setmanes que no vol parlar, anteriorment així també ho havia assegurat. Malgrat que Jarabo asseverés, en roda de premsa, que “si no tornen les actes [a Podem, perquè les substitueixi a totes dues] per a mi seran trànsfuges”, les al·ludides no se senten obligades a fer-ho. Seijas va respondre així les paraules del secretari general morat: “Ara podré de veres complir el que crec que he de fer i per a la qual cosa em votaren”, deixant entendre que a Podem no podia exercir correctament la feina de representació dels seus votants, i en el mateix sentit acusà –tal com ja havia fet en ocasions anteriors– Jarabo i la resta de dirigents de “tenir segregat Podem” i de “ser els veraders trànsfuges”.

La situació interna del partit morat no deixa de provocar sorpreses. Fa dues setmanes es conegué una conversa de 2015 entre un dirigent, membre de la Comissió de Garanties del partit, Joan Canyelles, i una militant crítica a qui ell deia que “si ets bona nina et donarem feina”. Canyelles dimití així que es va publicar la conversa. Però l'escàndol ja era servit.

El que està passant és, en el fons, una guerra interna molt intensa entre el sector crític, al qual pertanyien Huertas i Seijas, i l'oficialitat encapçalada per Jarabo i, també, per la portaveu Laura Camargo. Segons els oficialistes, els crítics no passen de ser “poc més o manco una dotzena” de militants que “fan molt de

Xelo Huertas (dalt) manté la incògnita sobre si dimitirà de la presidència del Parlament o si, per contra, intentarà aguantar. Alberto Jarabo (baix) assevera que els crítics no tenen raó i que ell compta amb el suport absolut de la direcció central de Podem a Madrid.

renou” però que no tenen capacitat d'asaltar el poder intern. Els rebels, per la seva banda, consideren que hi ha “molts militants que estan d'acord” amb ells i que si “callen” és “perquè tenen por de les formes totalitàries” dels dirigents que volen “aniquilar qualsevol que els discuteixi allò que diuen que s'ha de fer”. Seijas ha arribat a acusar la direcció de “pràctiques mafioses” i d'actuar “a l'estil del macarthisme en el temps de la càrcera de bruixes” (es referia a la persecució de suposats i reals comunistes en

el Hollywood dels anys cinquanta i seixanta per part d'una comissió del Senat, anomenada d'Activitats Antiamericanes, presidida pel senador d'ultradreta Joseph McCarthy) per “fer callar” totes les veus crítiques.

Els rebels han fet pública una carta adreçada a la direcció balear a la qual exigeixen que dimiteixi i, així mateix, demanen que intervingui la cúpula estatal. Jarabo, però, diu que compta amb el suport “absolut” de la direcció central de Podemos a Madrid. ●